

Dílo Ducha svatého dle Skutků apoštolských z letniční perspektivy (přehledná tabulka)

Teologie | 15.3.2020 @ 9.59

Pro své studenty jsem v předmětu THE1013 Pneumatologie připravil tabulku, která jim pomůže k rychlému přehledu biblických pasáží týkajících se křtu Duchem svatým. Předlohou byla podobná tabulka od Pettse ve [Warringtonovi](#) na straně 118. Jeho původní tabulku jsem ale značně rozšířil a doplnil. Pochopitelně uvítám komentář a doplnění. PDF verzi pro tisk na jeden arch papíru stahujte zde: [BIBTAB Dílo Ducha dle Skutků.pdf](#)

Příspěvky týkající se letniční pneumatologie, jako je tento a některé další plánované, navazují na mé [svědectví](#) o následné zkušenosti s Duchem svatým v mém vlastním životě. Teologii pochopitelně nikdy nevnímáme pouze kognitivně, ale také s přihlédnutím ke zkušenosti. I v tabulce níže naleznete prostor pro různost názorů, které často vycházejí z osobní zkušenosti. Ve sloupci „Saul z Tarsu“ totiž uvádím i verše, které se často chápou jako důkazy proti letničnímu či charismatickému učení o následné zkušenosti. Můžeme je ale harmonizovat se svědectvím knihy Skutků, jak se o to pokouší tato tabulka? Odpověď nechám nyní na Vás. Rád bych ale v dohledné době přispěl i krátkým shrnutím pastoračních a teologických argumentů, které svědčí ve prospěch letničního učení o následné zkušenosti.

Tato tabulka ilustruje následující komponenty letniční doktríny o důkazu následné zkušenosti:

1. Ve výchozím stavu před nástupem druhého díla Ducha svatého jsou příjemci již věřící, již slyšeli slovo evangelia, již souhlasili se křtem.
2. Ve **druhé fázi** Duch svatý sestupuje shora dolů. Sestup symbolizuje původ Ducha u Otce a je příležitostně symbolizován i vzkládáním rukou.
3. Následné dílo Ducha svatého se označuje jako **křest v Duchu**.
4. Duch je **dar od Otce**. Tento dar přichází až po znovuzrození. Nelze si ho koupit nebo vymoci, ale lze jej přijmout.
5. **Projevem** je velmi čato modlitba v jazycích, ale také vytrvalá modlitba, vydávání svědectví o Kristu apod.

Při zkoumání **výstupního stavu** zjišťujeme, že křest v Duchu svatém v knize Skutků nelze vydávat za popud ke zmocněné charismatické službě. Zatímco učedníci měli čekat na moc z výsosti a teprve potom být Ježíšovými svědky, Samařané, pohané v Kornéliově domě a efezští učedníci v příbězích Skutků nikdy nejsou prezentováni jako zmocnění apoštolé. Tím netvrdím, že naplnění Duchem není předpokladem zmocněné služby. Tvrdím, že zmocněná služba není pokaždé důsledkem tohoto naplnění. Dokázat opak by bylo daleko těžší, než dokázat, že dar jazyků je pravidelným průvodním jevem křtu Duchem svatým.

	Letnice <u>Sk 2,1–21</u>	Samařané <u>8,5–24</u>	Kornéliův dům <u>10,34–48</u>	Učedníci v Efezu <u>19,1–7</u>	Saul z Tarsu <u>9,1–22</u>	Zaslíbení či předobraz
VÝCHOZÍ STAV	Vyznali Ježíše jako Krista (<u>Mt 16,16</u>), jsou čistí (<u>J 15,3</u>), jejich jména jsou zapsána v nebi (<u>Lk 10,20</u>), vzdali se všeho, aby následovali Ježíše (<u>Mt 19,27</u>), poznali vzkříšeného Ježíše (<u>Lk 24,31</u>), byli horliví v modlitbách (<u>Lk 24,53</u> ; <u>Sk 1,14</u>), přijali Ducha svatého při	Jednomyslně poslouchali Filipa a viděli znamení (<u>Sk 8,6–7</u>), z čehož měli radost (<u>Sk 8,8</u>). Uvěřili a dávali se pokřtít (<u>Sk 8,12</u>).	Báli se Boha a dávali almužny (<u>Sk 10,2,22</u>), Kornélius sám měl vidění anděla (<u>Sk 10,3,30</u>), přijali od Petra evangelium (<u>Sk 10,34–43</u>).	Byli pokřtěni od Jana Křtitele (<u>Sk 19,2nn</u>), kladně zareagovali na Pavlovu zvěst (<u>Sk 19,5</u>).	Bylo mu zjeveno, kdo je Pán Ježíš (<u>Sk 9,5</u>), dle některých MS oslovil Ježíše jako Pána (<u>Sk 9,6</u>), byl nazván „bratrem“ (<u>Sk 9,17a</u>). Ducha přijímáme při znovuzrození, protože pokud někdo „nemá Kristova ducha, ten není jeho“ (<u>Ř 8,9</u> ; srov. <u>Ga 3,2</u> ; <u>Ef 1,13</u> ; <u>1Kor 12,13</u>).	Duch svatý svrchovaně působí – „vane, kam chce“ (<u>J 3,8</u>). Pán uzavře se svým lidem Novou smlouvu (<u>Jr 31,31–34</u> ; <u>Ez 37,26</u>) a budou se na Něj dotazovat pohané (<u>Am 9,11n LXX</u>).

	znovuzrození: Ježíš na ně „dechl a řekl jim: Přijměte Ducha Svatého.“ (J 20,22). Pokání a křest jsou předpokladem pro přijetí Ducha svatého (Sk 2,38).					
DUCH SESTUPUJE <i>Duch padá nebo je vylit na [Έπι] skupinu konvertitů. Řec. Έπι se vyskytuje v Sk 1,8; 2,17; 8,16; 10,44; 19,6). Častým průvodním rituálem je vzkládání rukou.</i>	<u>Skutky 2,3</u> A ukázaly se jim jazyky jakoby z ohně, které se rozdělovaly, a na každém z nich se usadil jeden. <u>Skutky 2,16</u> Ale toto je to, co je řečeno skrze proroka Jóela: I stane se v posledních dnech, praví Bůh, vyleji ze svého Ducha na každé tělo; [...]	<u>Skutky 8,16</u> ... neboť ještě na nikoho z nich nepadl; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. [VZKLÁDÁNÍ RUKOU]	<u>Skutky 10,44n</u> Ještě když Petr říkal tato slova, padl Duch Svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. A věřící ze Židů, kteří přišli s Petrem, byli ohromeni tím, že i na pohany byl vylit dar Ducha Svatého ...	<u>Skutky 19,6</u> A když na ně Pavel vložil ruce, přišel na ně Duch Svatý a oni mluvili jazyky a prorokovali. [VZKLÁDÁNÍ RUKOU]	[VZKLÁDÁNÍ RUKOU]	Hospodin rozdělil Ducha, který byl na Mojžíšovi na sedmdesát izraelských starších (Nu 11,25). Jozue byl „plný ducha moudrosti, protože na něj Mojžíš položil své ruce“ (Dt 34,9). Bůh zaslubuje: „vyleji svého Ducha na každé tělo“ (Jl 3,1–5 [2,28–32]), na žíznivé potomstvo Izraele (Jz 44,3), a to dědičně (Jz 59,19nn).
KŘEST V DUCHU	<u>Skutky 1,5</u> ...neboť Jan křtil vodou, vy však po nemnohých těchto dnech budete pokřtěni v Duchu Svatém.	-	<u>Skutky 11,15n</u> Když jsem začal mluvit, padl na ně Duch Svatý, jako i na nás na počátku. Vzpomněl jsem si na Pánův výrok, jak říkal: „Jan křtil vodou, ale vy budete pokřtěni v Duchu Svatém.“	-	<u>Skutky 9,17</u> Ananiáš odešel, vstoupil do toho domu, vložil na něho ruce a řekl: „Bratře Saule, Pán, Ježíš, který se ti ukázal na cestě, kterou jsi sem šel, mě poslal, abys opět viděl a byl naplněn Duchem Svatým.“ [Jde o „pečeť Ducha“ (Ef 1,13)?]	Jan Křtitel předpověděl, že Ježíš bude křtít „v Duchu Svatém a ohni“ (Lk 3,16, srov. Mt 3,11; Mk 1,8; Sk 19,4). Toto zaslíbení zopakoval Ježíš před svým nanebevstoupením (Sk 1,5, srov. Sk 11,16).
DUCH JE DAR <i>Přijetí daru Ducha svatého, čili zaslíbení od Otce</i>	<u>Skutky 1,4</u> (srov. Lk 24,49) ... nařídil jim, aby se nevzdalovali z Jeruzaléma, ale očekávali Otcovo zaslíbení... <u>Skutky 2,38</u> Petr jim řekl: „Učiňte pokání a každý z vás ať se dá pokřtít na základě jména Ježíše Mesiáše na odpuštění svých hříchů, a přijmete dar Ducha Svatého.	<u>Skutky 8,17</u> Potom na ně vkládali ruce a oni dostávali Ducha Svatého. <u>Skutky 8,15</u> Oni tam sestoupili a pomodlili se za ně, aby dostali Ducha Svatého ...	<u>Skutky 10,45</u> A věřící ze Židů, kteří přišli s Petrem, byli ohromeni tím, že i na pohany byl vylit dar Ducha Svatého, <u>Skutky 11,17</u> Jestliže jim tedy Bůh dal stejný dar jako nám, když uvěřili v Pána – Ježíše Krista, kdo jsem já, abych směl překážet Bohu?	<u>Skutky 19,2</u> Řekl jim: „Přijali jste Ducha Svatého, když jste uvěřili?“ Oni mu odpověděli: „Ne, vždyť jsme ani neslyšeli, že je Duch Svatý.“	<u>Efezským 1,14</u> ... jenž je závdavkem našeho dědictví až do vykoupení získaného vlastnictví k chvále jeho slávy. <u>Římanům 5,5</u> A naděje Boží láska je vylita v našich srdcích skrze Ducha svatého, který nám byl dán. [Rozlišuje Pavel znovuzrození a křest Duchem?]	Skrze Ezechiele Hospodin říká: „Dám vám nové srdce a nového ducha dám do vašeho nitra. ... Svého ducha dám do vašeho nitra...“ (Ez 36,26n, srov. 11,19). Ježíš řekl, že „Otec z nebe dá Ducha Svatého těm, kteří ho žádají“ (Lk 11,13). Sám Ježíš požádal Otce, který „dá jiného Zastávce“ (Jan 14,16n (srov. J 16,7–14).

<p>PROJEV DUCHA První zaznamenaný projev, který lze pokládat za důkaz, průvodní znak či důsledek</p>	<p>Skutky 2,1–4 Když nastal den Letnic, byli všichni spolu na jednom místě. [...] Všichni byli naplněni Duchem Svatým a začali mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.</p> <p>Dále čteme, že „vytrvale zůstávali v učení apoštolů a ve společenství, v lámání chleba a modlitbách“ (Sk 2,42), že byli opětovně „naplněni Duchem Svatým a směle mluvili Boží slovo“ a že „apoštolové vydávali s velikou mocí svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše Krista“ (Sk 4,31nn).</p>	<p>Skutky 8,13,18 Dokonce sám Šimon uvěřil, byl pokřtěn a držel se Filipa. Když viděl, jak se dějí veliká znamení a mocné činy, velmi nad tím žasl. [...] Po příchodu apoštolů ...] Když Šimon viděl, že se vkládáním rukou apoštolů dává Duch Svatý, přinesl jim peníze...</p> <p>[NEPŘÍMÝ DŮKAZ: Co to Šimon přesně viděl?]</p>	<p>Skutky 10,44nn Ještě když Petr říkal tato slova, padl Duch Svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. A věřící ze Židů, kteří přišli s Petrem, byli ohromeni tím, že i na pohany byl vylit dar Ducha Svatého, neboť je slyšeli mluvit jazyky a velebít Boha.</p>	<p>Skutky 19,5nn Když to uslyšeli, dali se pokřtít ve jméno Pána Ježíše. A když na ně Pavel vložil ruce, přišel na ně Duch Svatý a oni mluvili jazyky a prorokovali. Těch mužů bylo celkem asi dvanáct.</p>	<p>Římanům 8,26 (srov. 1Kor 14,21n, 14,18) ... Vždyť my nevíme, jak a za co se máme modlit, ale sám ten Duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit slovy.</p> <p>Základním projevem Ducha je, že oslovujeme Boha Otce (Ř 8,15, srov. Ga 4,6). Duch svrchovaně dává duchovní dary (1Kor 12,8nn, srov. 1Kor 12,28–31). K naplňování Duchem dochází, když se církev sejde „mluvíce k sobě v chvalozpěvech, v oslavných zpěvech a v duchovních písních, svým srdcem zpívající Pánu a velebíce ho a vždycky za všechno děkující ve jménu našeho Pána Ježíše Krista Bohu a Otci“ (Ef 5,18nn).</p>	<p>Joel 3,1 [2,28] Potom se stane, vyleji svého Ducha na každé tělo. Vaši synové a vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši mládenci budou mít vidění.</p> <p>Marek 16,17n ... V mém jménu budou vyhánět demony, budou mluvit novými jazyky, budou brát hady do rukou a vypijí-li něco smrtelného, nijak jim to neublíží. Na nemocné budou vzkládat ruce a budou se mít dobře.</p> <p>Ježíšova Duchem naplněná služba (Izajáš 11,2; 42,1; 61,1; evange lia), jazyky jako znamení soudu (Izajáš 28,11n).</p>
<p>VÝSTUPNÍ STAV</p>	<p>[ZMOCNĚNÍ] Skutky 1,8 (srov. Lk 24,49) ... ale přijmete moc Ducha Svatého, který na vás přijde, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až po nejzazší konec země.</p>	<p>[PŘIJETÍ] Navzdory kulturní bariéře jsou Samařané přijati jako legitimní členové nově ustaveného Božího lidu.</p>	<p>[ANALOGIE] Bohobojní pohané jsou navzdory etnické a kulturní propasti znamením Ducha začlenění do Božího lidu právě tak, jako učedníci o dni Letnic.</p>	<p>[SBOR] Lze předpokládat, že z efezských učedníků se vyvinul efezský sbor, který je adresátem Pavlovy výzvy: „Naplněni buďte Duchem“ (Ef 5,18).</p>	<p>[HORLIVOST] Skutky 9,20 (srov. 1Kor 12,3) ... a hned v synagogách hlásal Ježíše, že on je Syn Boží.</p>	<p>[BOŽÍ PROZŘETELNOST] Ať jde o umění (Ex 31,3), správu lidu, zmocnění, činění divů nebo naopak prorocký soud, vždy jde o výraz Boží prozřetelnosti, která zmocňuje k určitému úkolu s určitým cílem.</p>

<https://selah.cz/teologie/dilo-ducha-svateho-dle-skutku-apostolskych-z-letnicni-perspektivy-prehledna-tabulka/>